

Dagvlindermonitoring 2023

KNNV Dagvlinderwerkgroep Zuid-Kennemerland

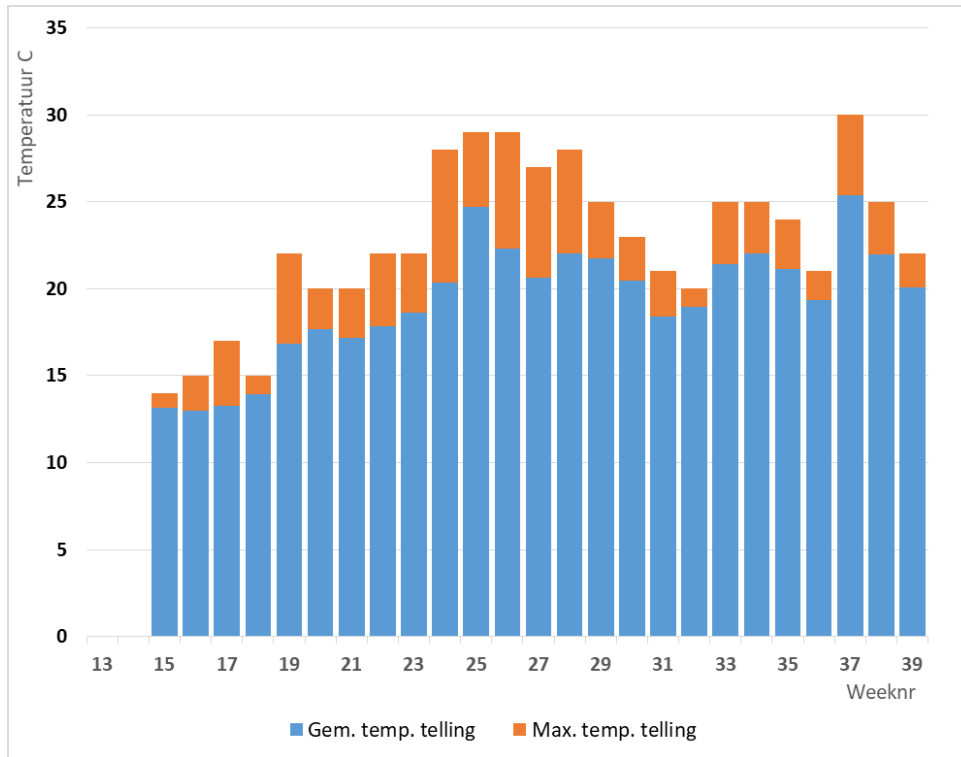
**Jaar 32
41 routes
39 tellers**

Samenvatting

- In het 32^e jaar van onze werkgroep zijn 33 algemene routes, 1 soortgerichte route en 7 routes op de natuurbruggen geteld. De route Overplaats in Heemstede is afgevallen
- Mede door het vaak koele en natte weer was het totaal aantal vlinders vrij laag
- De vlinders van het open duin hebben het moeilijk, vooral op de routes in het binnen- en middenduin
- De meest bijzondere duinvlinders van Zuid-Kennemerland aardbeivlinder en duinparelmoervlinder worden steeds minder gezien, de bruine eikenpage al jarenlang niet meer
- De heivlinder was ongeveer even talrijk als bruin blauwtje

Bezoektemperatuur en het weer

Het weer tijdens het vlindertelseizoen en in de winter daaraan voorafgaand heeft grote invloed op de jaarsom van de vlinders en de vliegtijd van de soorten. Daarom nu eerst het

Gemiddelde en de maximale temperatuur tijdens de tellingen per weeknummer

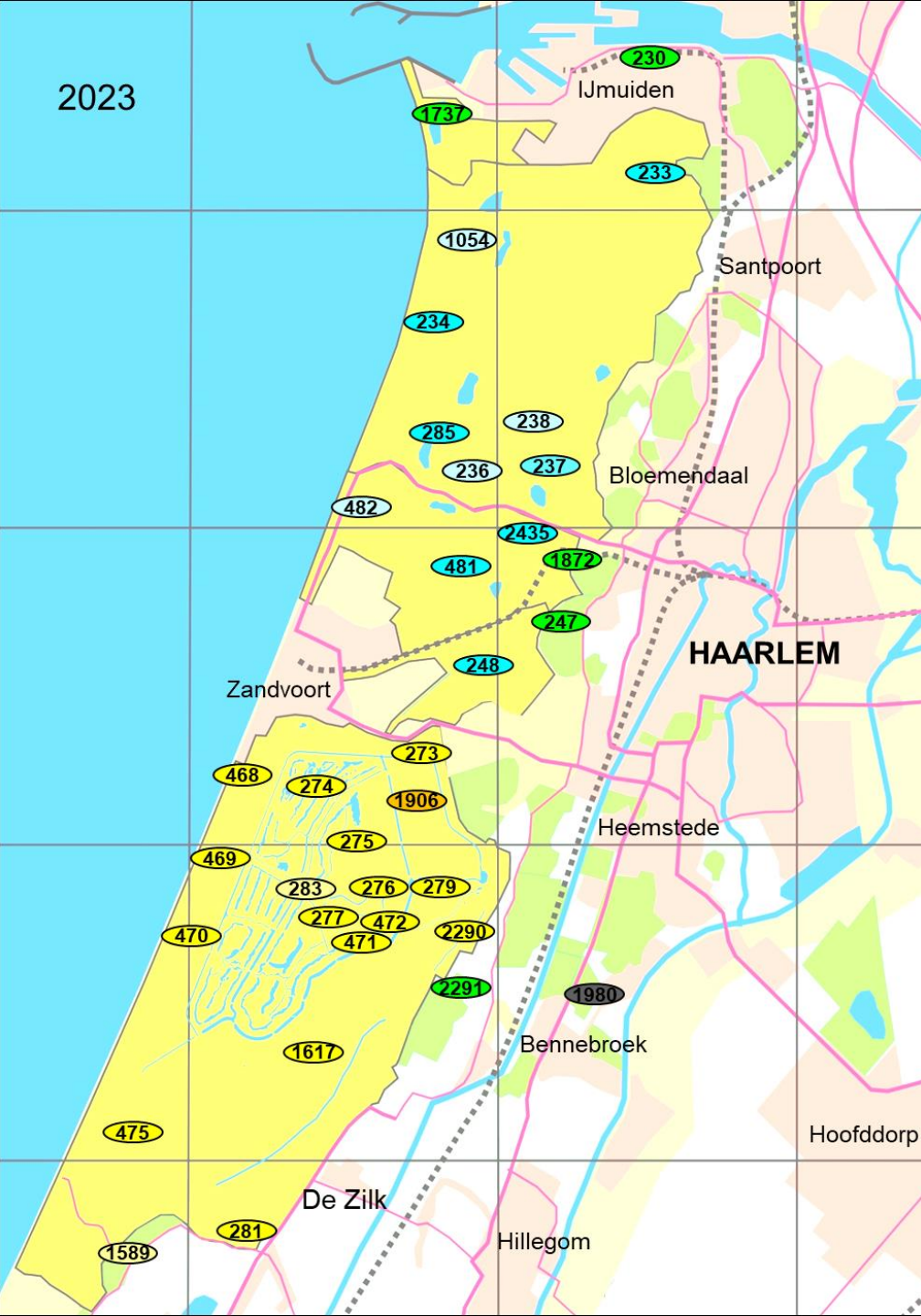
Over de hele telperiode: gem. 20°C

KNMI weerbeeld 2023

- Zachte en natte winter
- April: koel en nat
- Mei: in het begin nat en koel, vanaf midden droog en koel
- Juni: warm en zonnig; de warmste junimaand sinds het begin van de metingen
- Juli: de storm Polly raasde door Zuid-Kennemerland; juli was nat en iets minder warm dan normaal maar 1 week zeer warm
- Augustus: nat en iets minder warm dan normaal; 2 weken zomers
- September: begon zeer warm, later normaal en vrij nat

2023

De oude routes

Duinrand: 5 groene routes, 91 secties

- Gem. 17 weken (20 keer) geteld
- Gem. 19 soorten dagvlinders per route (22 in 1996)

NPZK duin: 11 blauwe routes, 195 secties

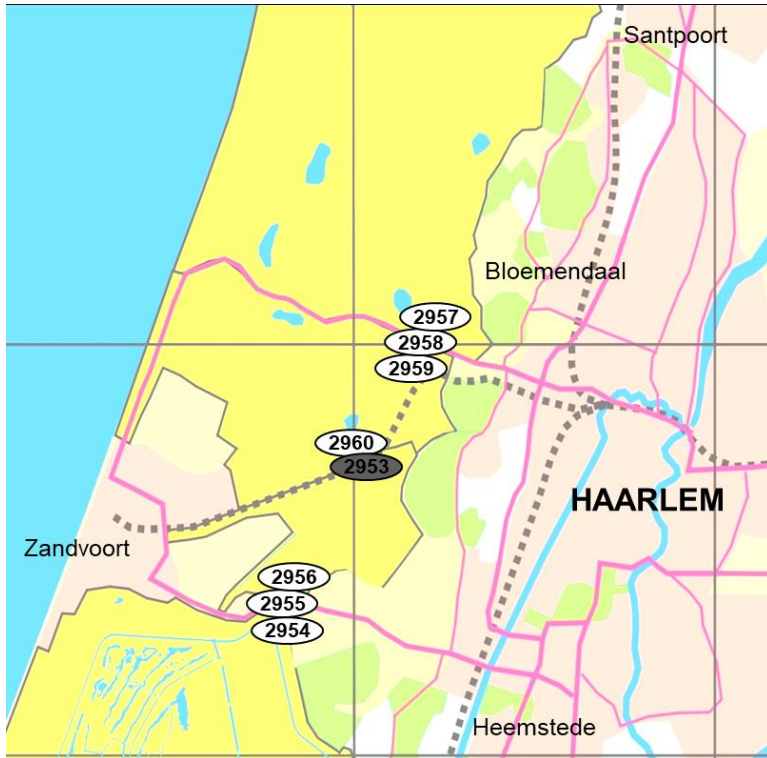
- Gem. 15 weken (15 keer) geteld
- Gem. 14 soorten per route (21 in 1996)

AWD: 17 gele routes, 286 secties

- Gem. 17 weken (17 keer) geteld
- Gem. 14 soorten per route (20 in 1996)
- Soortgerichte route duinparelmoervlinder 1906: geen duinparelmoervlinder gezien

6 routes zijn minder dan 13 weken geteld, de helft van het aantal telweken 1 april-1 oktober

De routes op de natuurbruggen

Top 3: icarusblauwtje, klein koolwitje, bruin zandoogje

Totaal 7 routes 36 secties:

- 203 dagvlinders, 16 soorten

Zeepoort (Zeeweg)

- 3 routes, 14 secties
- 8 weken geteld, 9 soorten

Duinpoort (spoorlijn)

- 1 route, 5 secties
- 3 weken geteld, 3 soorten

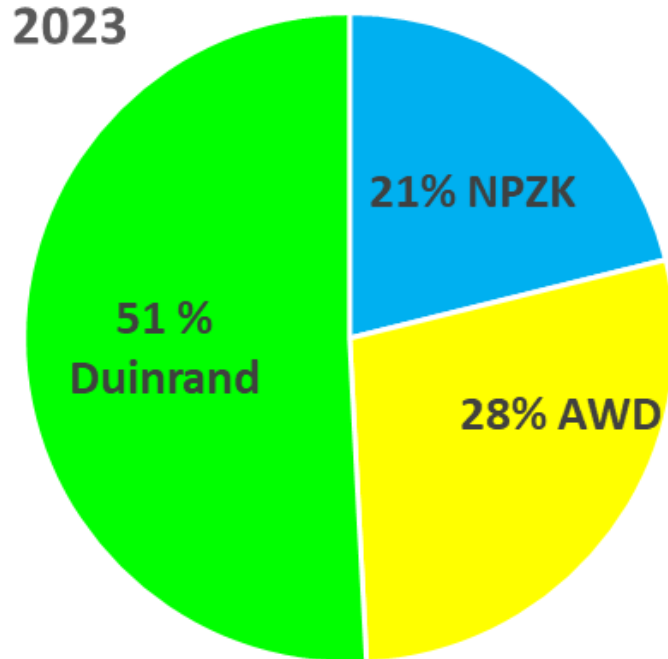
Zandpoort (Zandvoortselaan)

- 3 routes, 17 secties
- 12 weken geteld, 14 soorten

Jaarsom en dichtheid

Geteld op de 33 algemene, oude routes

- 11.154 dagvlinders: 28 soorten + 2 soorten eenmaal 1 vlinder
- 815 dagactieve nachtvlinders: 4 telsoorten

Duinrand routes

- 3077 dagvlinders
- Dichtheid: 676 vlinders per 20 secties/jaar

NPZK duinroutes

- 2740 dagvlinders
- Dichtheid: 281 vlinders per 20 secties/jaar

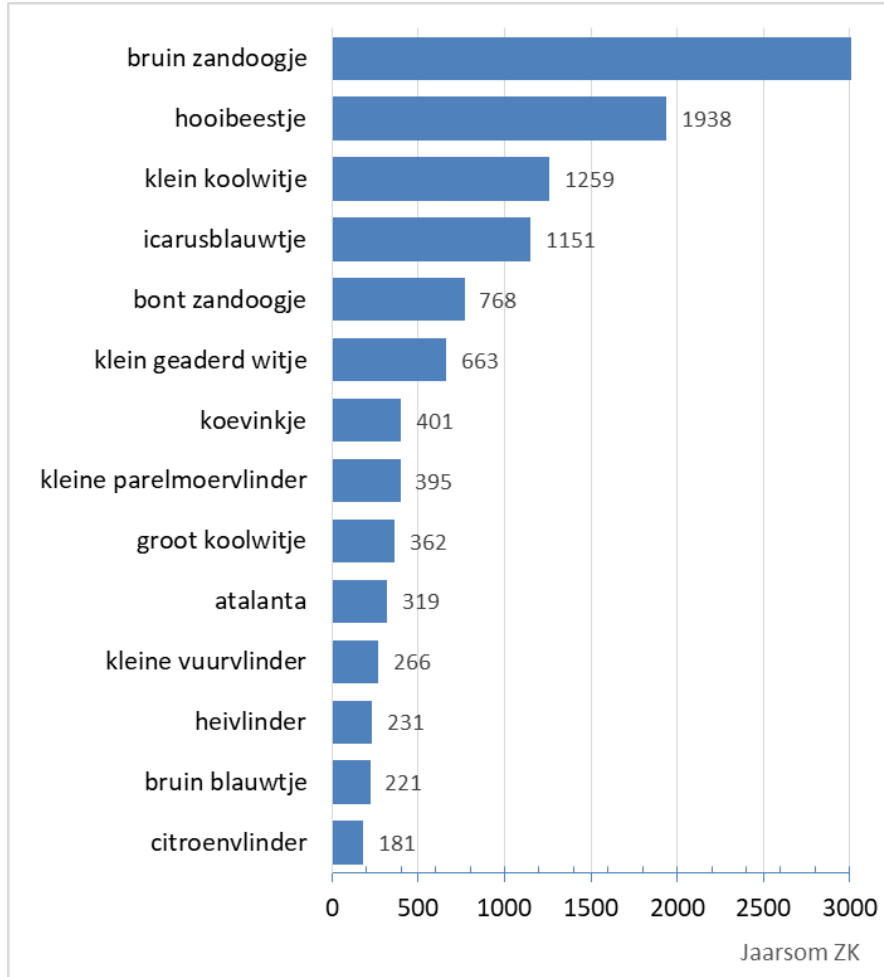
AWD routes

- 5337 dagvlinders
- Dichtheid: 373 vlinders per 20 secties/jaar

Verdeling naar dichtheid (jaarsom van een standaardroute) per gebiedsdeel

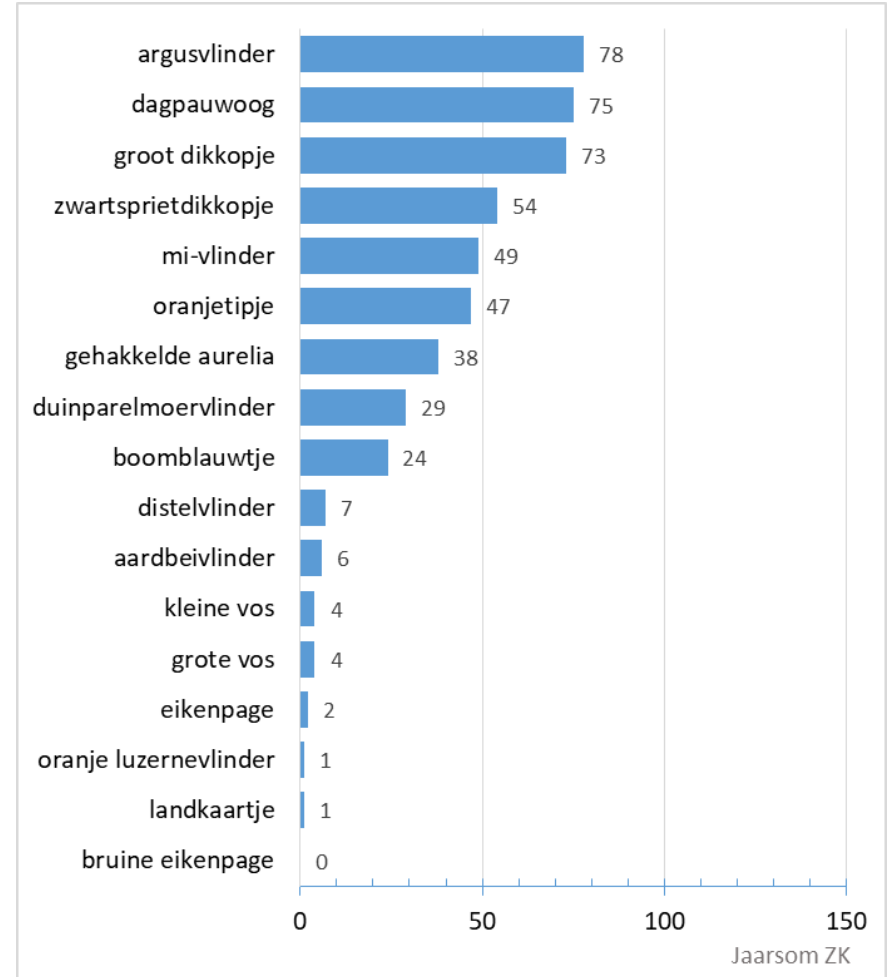
Jaarsom per soort

Talrijk-vrij talrijk

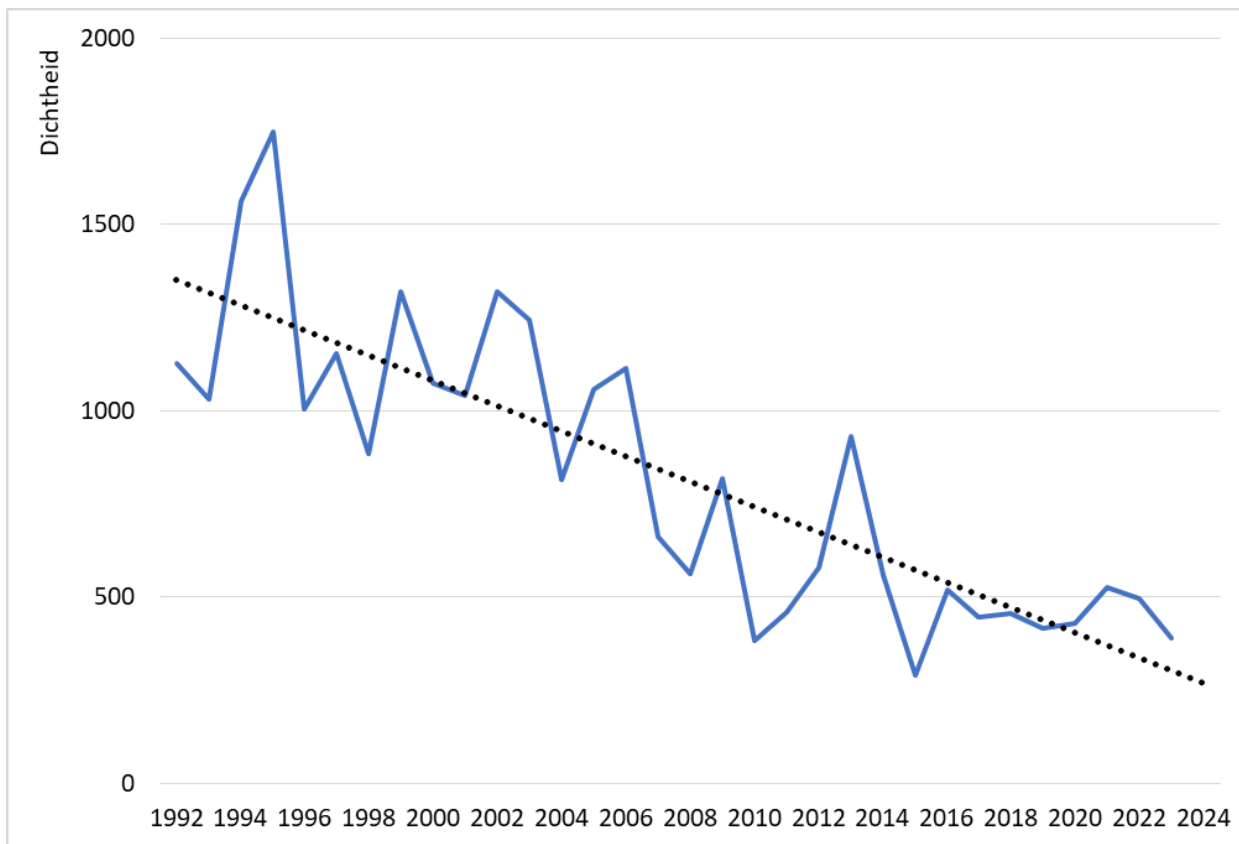
Algemene, oude routes (574 secties)

Schaars – zeer schaars

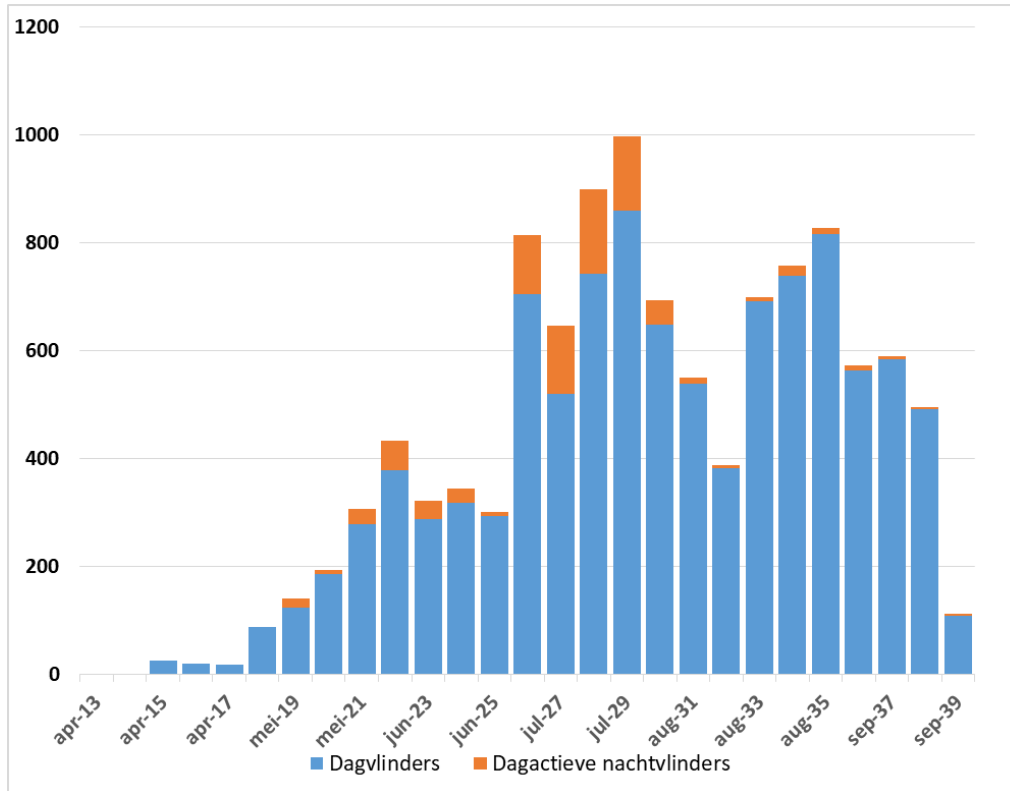
Trend voor de dagvlinders

De dichtheid van dagvlinders stabiliseert zich in Zuid-Kennemerland op 400-500 vlinders per 20 secties/per jaar: 390 in 2023 (493 in 2022)

Vliegtijd alle vlinders

- Jaarsom van alle soorten tezamen
- Het vlinderseizoen kwam laat op gang vanaf midden mei
- Junidip 3 weken en een augustusdip van 3 weken, een unicum in 32 jaar
- De zomervlinders en dagactieve nachtvlinders piekten in juli
- Herstel van de dagvlinders volgde in september

Vlinders van oost naar west

De middenwaarde van de dichtheid van zes vlinders van het Open duin per 10 standaardroutes (200 secties) in 2023, verdeeld naar zones

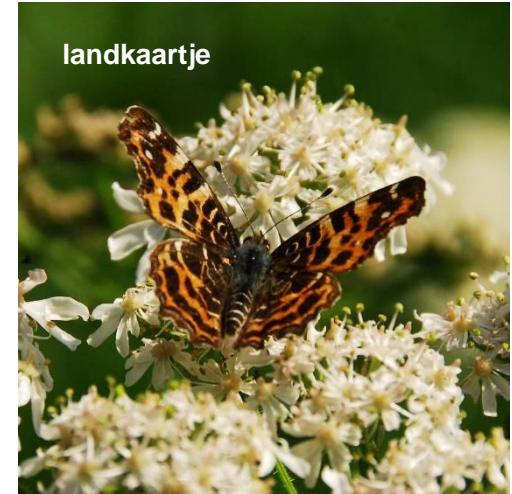
	Midden	Oost	West
Routes	9	12	8
Secties	147	219	135
kleine parelmoervlinder	1	3	29
bruin blauwtje	3	5	14
heivlinder	0	0	7
icarusblauwtje	8	36	26
kleine vuurvlinder	14	32	18
hooibeestje	59	56	169

Groen gemarkeerd de zones waarin de soorten (veel) meer gezien worden dan in de andere
De brede middenzone van de duinen is arm aan vlinders van het open duin geworden, west is relatief gunstig voor 5 soorten en oost voor kleine vuurvlinder en icarusblauwtje

De dichtheid per route is 10x lager: alle soorten zijn sinds het begin van de tellingen sterk achteruit gegaan

En verder nog opvallend

- Duinparelmoervlinder: 11 vlinders in de AWD en 18 in de NPZK duinen; niet gezien op de soortgerichte route in het Rozenwaterveld (AWD)
- Keizersmantel: 54 in de AWD en 61 ten noorden in de NPZK duinen en duinrand
- Grote vos (4), eikenpage (2), landkaartje (1), kleine vos (4)
- Zeer weinig trekvlinders: distelvlinder (7), oranje luzernevlinder (1), kolibrievlinder (6)

Samenstelling: Joop Mourik, 29-1-2024

Fotografie: Chris van Daalen, Alie van Nijendaal, Joop Mourik ea

Bijlage 1 AWD routes

Gebied	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD	AWD		
loopweken	19	16	13	18	15	25	15	4	20	22	18	12	17	20	10	19	21		
gelopen geen vlinders				1			1		1	3	1	5				1		Som	Dichtheid
secties	20	19	20	15	17	20	15	18	16	15	18	10	10	20	14	19	20	286	
Route nr	273	274	275	276	277	279	281	283	468	469	470	471	472	475	1589	1617	2290	AWD	AWD
aardbeivlinder										4								4	0,3
argusvlinder	6	7	1	2	3	6				5	4	3	1	10	5	3		56	3,9
atalanta	4	8	4	4	11	20	4		5	4	1	1	2	8	2	10	13	101	7,1
bont zandoogje	7	3		5	10	34	1	1		2	2	10		57	10	1	38	181	12,7
boomblauwtje	1				1											3	1	6	0,4
bruin blauwtje		4	1	9	2	11	4		15	19	8	2		52	6	5	11	149	10,4
bruin zandoogje	18	19	10	71	85	99	2	37	99	59	49	14	24	221	86	124	187	1204	84,2
bruine eikenpage																		0	0,0
citroenvlinder	4		1		1	6			1	1							6	20	1,4
dagpauwoog	2	2	1	4	1	3									4	1	5	23	1,6
distelvlinder							1			2						2		5	0,3
duinparelmoervlinder									5	6								11	0,8
eikenpage							1											1	0,1
gehakelde aurelia						1									4		2	7	0,5
groot dikkopje	3	2			1	8								4	6			24	1,7
groot koolwitje			3	1	4		1		6					1	11		1	28	2,0
grote vos						2												2	0,1
heivlinder			39	1		2			14	30	8			25		1		120	8,4
hooibeestje	2	34	108	123	50	60	63	39	124	144	124	20	43	183	37	234	48	1436	100,4
icarusblauwtje	9	7	6	31	1	2	11	14	5	19	7		1	19	47	56	42	277	19,4
keizersmantel	5			7		30											12	54	3,8
klein geaderd witje				4		24						1	2				7	38	2,7
klein koolwitje	6	7	2	2	13	9	10	1	3	14	12	1	1	3	27	7	63	181	12,7
kleine parelmoervlinder		1		4		3	5		60	51	8			93	8	5	2	240	16,8
kleine vos											1						1	2	0,1
kleine vuurvlinder	10	6	74	90	35	92	79	14	31	36	18	1	10	25	11	203	29	764	53,4
koevinkje	2				1									51				54	3,8
landkaartje																		0	0,0
oranje luzernevlinder																		0	0,0
oranjetipje			1															1	0,1
zwartsprietdikkopje							1							4				5	0,3
gamma-uil				5	2	2	15		10	18	11			30		15	1	109	7,6
mi-vlinder										2				3		3		8	0,6
sint-jacobsvlinder	1			2		18	2		3	3	2		5	4		4	3	47	3,3
sint-jansvlinder				1				6		1	1			9	134	27		179	12,5
Jaarsom dagvlinders	79	100	251	358	219	412	183	106	368	396	242	53	84	756	267	653	467	5337	373,2
Jaarsom DA nachtvinders	1	0	0	8	2	20	17	6	13	24	14	0	5	46	134	49	4	343	
Soorten dagvlinders	14	12	13	15	15	18	13	6	12	15	12	9	8	15	15	14	16		

DA: dagactief

Bijlage 2 NPZK duinroutes

Gebied	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK	NPZK		
loopweken	19	13	7	18	10	21	17	15	9	10	23		
gelopen geen vlinders					1	1	1	3				Som	Dichtheid
secties	19	19	20	20	20	20	16	17	13	11	20	195	
Route nr	233	234	236	237	238	248	285	481	482	1054	2435	NPZK	NPZK
aardbeivlinder								1			1	2	0,2
argusvlinder		3					1		1	9		14	1,4
atalanta	10	3	3	5	2	6	4	2	2	1	10	48	4,9
bont zandoogje	23	1	2	12	2	4	4	6	2	2	3	61	6,3
boomblauwtje	6					1						7	0,7
bruin blauwtje	9	3	2	2	18	2	12	1	3		4	56	5,7
bruin zandoogje	99	51	15	53	24	43	67	29	44	57	62	544	55,8
bruine eikenpage												0	0,0
citroenvlinder	5		8	32	10	31	1	5			17	109	11,2
dagpauwoog	2	2				1	1				6	12	1,2
distelvlinder							1					1	0,1
duinparelmoervlinder		6					1	4	7			18	1,8
eikenpage												0	0,0
gehakelde aurelia	2			3		4						9	0,9
groot dikkopje	7			2		2	1			1		13	1,3
groot koolwitje	16	5		9	3	32	3		1		5	74	7,6
grote vos	1											1	0,1
heivlinder		3				1	1					5	0,5
hooibeestje	29	19	16	41	16	41	132	21	38	40	102	495	50,8
icarusblauwtje	64	22	5	16	12	15	41			15	33	223	22,9
keizersmantel	21		3	7	9	9		2				51	5,2
klein gaderd witje	91		1	3		58			3		6	162	16,6
klein koolwitje	9	2	8	57	5	75	38	3	29	28	7	261	26,8
kleine parelmoervlinder		11		1	4	5	32	11	45	2	20	131	13,4
kleine vos											1	1	0,1
kleine vuurvlinder	5	4	2	13	8	33	9	9	6	1	38	128	13,1
koevinkje	5			21		5	7	4			3	45	4,6
landkaartje						1						1	0,1
oranje luzernevlinder												0	0,0
oranjetipje	3			9		8					1	21	2,2
zwartsprietdikkopje				3			6					9	0,9
gamma-uil	6	1			2	23	8			4	16	60	6,2
mi-vlinder							38				3	41	4,2
sint-jacobsvlinder	5	1	1	3	4	1	16	1	6	1	3	42	4,3
sint-jansvlinder	76									18	1	95	9,7
Jaarsom dagvlinders	407	135	65	289	113	377	362	98	181	156	319	2740	281,0
Jaarsom DA nachtvinders	87	2	1	3	6	24	62	1	6	23	23	238	
Soorten dagvlinders	19	14	11	18	12	21	19	13	12	10	17		

DA: dagactief

Bijlage 3 Duinrand routes

Gebied	Rand	Rand	Rand	Rand	Rand		
loopweken	16	10	18	20	19		
gelopen geen vlinders					1	Som	Dichtheid
secties	20	20	20	16	15	91	
Route nr	230	247	1737	1872	2291	RAND	RAND
aardbeivlinder						0	0,0
argusvlinder				1	5	6	1,3
atalanta	3	1	22	13	26	65	14,3
bont zandogje		5	15	39	7	66	14,5
boomblauwtje	1		5	4	1	11	2,4
bruin blauwtje	22		2	4	10	38	8,4
bruin zandogje	53	133	282	391	60	919	202,0
bruine eikenpage						0	0,0
citroenvlinder		4	22	67	5	98	21,5
dagpauwoog			14	17	8	39	8,6
distelvlinder					1	1	0,2
duinparelmoervlinder						0	0,0
eikenpage				1		1	0,2
gehakelde aurelia			3	19		22	4,8
groot dikkopje			8	25	1	34	7,5
groot koolwitje	1	4	6	14		25	5,5
grote vos					1	1	0,2
heivlinder					1	1	0,2
hooibeestje	108		96	10	69	283	62,2
icarusblauwtje	109	20	159	101	82	471	103,5
keizersmantel				6	4	10	2,2
klein gaderd witje	1		8	118	27	154	33,8
klein koolwitje	249	21	70	55	30	425	93,4
kleine parelmoervlinder	2		1	7	2	12	2,6
kleine vos			1			1	0,2
kleine vuurvlinder	13	7		18	39	77	16,9
koevinkje				17		17	3,7
landkaartje						0	0,0
oranje luzernevlinder			1			1	0,2
oranjetipje			1	15	9	25	5,5
zwartsprietdikkopje	19		21			40	8,8
gamma-uil	21		164	16	16	217	47,7
mi-vlinder						0	0,0
sint-jacobsvlinder				1		1	0,2
sint-jansvlinder			14	2		16	3,5
Jaarsom dagvlinders	581	195	737	942	388	3077	676,3
Jaarsom DA nachtvinders	21	0	178	19	16	234	
Soorten dagvlinders	12	8	19	21	20		

DA: dagactief

Bijlage 4 Natuurbrug routes

Gebied	Brug	Brug	Brug	Brug	Brug	Brug	Brug		
loopweken	12	14	10	10	9	5	3		
gelopen geen vlinders	7	3	8		1	4		Som	Dichtheid
secties	3	11	3	5	5	4	5	36	
Route nr	2954	2955	2956	2957	2958	2959	2960	BRUG	BRUG
aardbeivlinder								0	0,0
argusvlinder		2						2	1,1
atalanta		6	1	4			1	12	6,7
bont zandoogje				1				1	0,6
boomblauwtje								0	0,0
bruin blauwtje	1							1	0,6
bruin zandoogje	6	3	1	7	7	11		35	19,4
bruine eikenpage								0	0,0
citroenvlinder	2	2		2				6	3,3
dagpauwoog		1						1	0,6
distelvlinder								0	0,0
duinparelmoervlinder								0	0,0
eikenpage								0	0,0
gehakelde aurelia								0	0,0
groot dikkopje				2				2	1,1
groot koolwitje		1						1	0,6
grote vos								0	0,0
heivlinder		1						1	0,6
hooibeestje	5	4	3	13		4	3	32	17,8
icarusblauwtje	8	26	9					43	23,9
keizersmantel								0	0,0
klein geaderd witje	1		2					3	1,7
klein koolwitje	3	8	1	11	9	3	4	39	21,7
kleine parelmoervlinder		2	1		3			6	3,3
kleine vos								0	0,0
kleine vuurvlinder	3	12	2	1				18	10,0
koevinkje								0	0,0
landkaartje								0	0,0
oranje luzernevlinder								0	0,0
oranjetipje								0	0,0
zwartsprietdikkopje								0	0,0
gamma-uil	3	5	2					10	5,6
mi-vlinder								0	0,0
sint-jacobsvlinder	2	3	2					7	3,9
sint-jansvlinder	2							2	1,1
Jaarsom dagvlinders	29	68	20	41	19	18	8	203	112,8
Jaarsom DA nachtvinders	7	8	4	0	0	0	0	19	
Soorten dagvlinders	8	12	8	8	3	3	3		

DA: dagactief